

ΝΑ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΤΟΥΜΕ ΤΟΝ ΘΕΣΜΟ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Το Εργατικό Κίνημα στην Κύπρο γεννήθηκε και αναπτύχθηκε πάνω σε υγιείς βάσεις εκφράζοντας μια κοινωνική ανάγκη. Το κύριο κριτήριο για την οργάνωση των εργαζομένων ήταν η Ταξική Τοποθέτηση και ο στόχος η διεκδίκηση των βασικών όρων απασχόλησης και η καταπολέμηση της εκμετάλλευσης και της αδικίας.

Οι αγώνες των εργαζομένων στις δεκαετίες 1930-1960 πέραν του ότι οδήγησαν στις βασικές μεγάλες κατακτήσεις επέβαλαν τις ρυθμισμένες εργασιακές σχέσεις μέσα από την συλλογική διαπραγμάτευση και την σύναψη των Συλλογικών Συμβάσεων. Η πιο σημαντική ίσως κατάκτηση είναι το δικαίωμα οργάνωσης, ελεύθερης επιλογής της συντεχνίας της αρεσκείας του κάθε εργοδοτούμενου και η ελευθερία συνδικαλιστικής έκφρασης και δράσης.

Ο Κώδικας Βιομηχανικών Σχέσεων που επιβλήθει σαν αποτέλεσμα της ανάγκης για το ξεπέρασμα των συγκρούσεων και της συνεχούς εργατικής αναταραχής είναι μια συμφωνία «ΚΥΡΙΩΝ» που τηρείται με ευλάβεια από τους κοινωνικούς εταίρους μέχρι σήμερα. Οι Συλλογικές Συμβάσεις και η μεγάλη πλειοψηφία των όρων απασχόλησης αποτελούν επίσης συμφωνία και δεν διέπονται από νομοθετικές ρυθμίσεις.

Η αντίδραση του κεφαλαίου, των μονοπωλίων και της άρχουσας τάξης ήταν η νέα φιλοσοφία και η αντίληψη για την οικονομία που εκφράστηκε με την νεοφιλελεύθερη πολιτική που καθιερώθηκε επί Θάτσερ-Ρήγκαν και οδήγησε στην παγκοσμιοποίηση της οικονομίας.

Κύρια χαρακτηριστικά αυτής της πολιτικής που επιβλήθη σ' όλο τον κόσμο είναι η πλήρης και χωρίς κανένα έλεγχο ελευθεροποίηση της ασύδοτης λεγόμενης «αγοράς», οι ιδιωτικοποιήσεις και εκχώρηση του Δημόσιου πλούτου, η συγκεντροποίηση του κεφαλαίου, η απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων και ελευθεροποίηση της αγοράς εργασίας. Με αποτέλεσμα να δεχτούν πλήγματα οι συλλογικές συμβάσεις, οι όροι εργασίας και η κοινωνική συνοχή. Η Ε.Ε. αποδέχτηκε και εφάρμοσε αυτή την πολιτική υιοθετώντας την με ασφυκτικούς κανόνες και οδηγίες.

Η εμπειρία των χώρων της Ε.Ε. κατέδειξε την μεγάλη σημασία της κρατικής παρέμβασης στους βασικούς-στρατηγικούς τομείς της οικονομίας, της αναγκαιότητας για κοινωνική πολιτική και της ύπαρξης ισχυρού συνδικαλιστικού κινήματος με ψηλή οργανωτική πυκνότητα.

Αποτέλεσμα και δημιούργημα αυτής της ακραίας πολιτικής είναι παγκόσμια οικονομική κρίση που ταλανίζει το παγκόσμιο εδώ και τρία χρόνια. Μια κρίση των τραπεζών όπως ονομάστηκε και της εμπορευματοποίησης του κεφαλαίου σε βάρος της υγιούς ανάπτυξης και της πραγματικής οικονομίας.

Προσπαθώντας να αντιμετωπίσουν την κρίση με τους όρους του νεοφιλελευθερισμού και της «ελεύθερης αγοράς» επέβαλαν στους λαούς σκληρά μέτρα λιτότητας υπό την αυστηρή επιτήρηση των κανόνων και των δεικτών για δημοσιονομική πολιτική που περιορίζουν στο ελάχιστο τις δυνατότητες διοχέτευσης κονδυλίων για ανάπτυξη της οικονομίας και εξόδου από την ύφεση και την κρίση.

Όπως ήταν φυσικό η Κύπρος επηρεάστηκε από την κρίση κυρίως στους κλάδους των κατασκευών και του τουρισμού κάτι που επηρέασε σοβαρά την απασχόληση και τα έσοδα του κράτους. Πάρθηκαν μέτρα στήριξης των κατασκευών (€530 εκατ.), του τουρισμού (€2X40 εκατ.) και της ρευστότητας των τραπεζών με εισροή €3 δισεκατομμυρίων με κάλυψη κρατικών ομολόγων και €300 εκατ. από την ευρωπαϊκή τράπεζα επενδύσεων. Λήφθηκαν επίσης πολλά άλλα μέτρα και εξαγγέλθηκαν προγράμματα για στήριξη της απασχόλησης.

Τα μέτρα αυτά κράτησαν τους δείκτες της οικονομίας μέσα στα πλαίσια του προγράμματος σύγκλισης της Ε.Ε. Ήταν φανερό όμως ότι χρειαζόνταν περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεπειών της κρίσης. Μέτρα προς την κατεύθυνση της δημοσιονομικής εξυγίανσης και της ανάπτυξης, μείωσης των λειτουργικών δαπανών, λύση διαρθρωτικών προβλημάτων και αύξησης των εσόδων του κράτους.

Την ανάγκη αυτή μας επέβαλαν και τα δημιουργήματα των λεγόμενων αγορών οι οίκοι αξιολόγησης οι οποίοι με πρόσχημα των έκθεση των κυπριακών τραπεζών στα ελληνικά ομόλογα και την επέκτασή τους στην ελληνική αγορά υποβάθμιζαν την οικονομία μας δημιουργώντας σοβαρό πρόβλημα αναχρηματοδότησης και επιβάλλοντας επιπρόσθετο «χαράτσι» εκατομμυρίων σε βάρος του δημοσίου και του λαού ανεξάρτητα αν οι δείκτες της οικονομίας βρίσκονταν σε ανεκτά για την Ε.Ε. επίπεδα.

Το συνδικαλιστικό κίνημα διακήρυξε από την αρχή ότι ήταν έτοιμο να συνεργασθεί φτάνει να μην έπεφταν τα βάρη των συνεπειών μονομερώς στους ώμους των εργαζομένων. Στη βάση της αρχής ότι όλοι πρέπει να συμβάλουν στο μέτρο των δυνατοτήτων τους και ότι ο πλούτος δεν θα μείνει στο απυρόβλητο. Την ίδια στιγμή αναπτύσσεται και διακηρύσσεται η ανάποδη πολιτική στη βάση της νεοφιλελεύθερης αντίληψης. Στοχοποίηση συγκεκριμένης μερίδας εργαζομένων, θεσμικών κατακτήσεων όπως είναι οι συντάξεις, ο τιμάρθμος, οι μισθοί και τελικά η αμφισβήτηση των εργασιακών σχέσεων και των συλλογικών συμβάσεων. Σε καμιά στιγμή δεν αποδέχτηκαν την ήπια και ισορροπημένη λήψη μέτρων. Δεν ψήφισαν τα νομοσχέδια για φορολόγηση των κερδών και της μεγάλης ακίνητης περιουσίας έχοντας τον πλούτο υπό την προστασία τους. Καταπολέμησαν την συμφωνία του συνδικαλιστικού κινήματος με την Κυβέρνηση το οποίο την υστάτη έκανε νέα υπέρβαση με σκοπό την επίτευξη συνέναισης και παρά τις υποσχέσεις ψήφισαν αύξηση της μόνιμης εισφοράς θέλοντας να δείξουν ότι οι θεσμοί που διασφάλιζαν για δεκαετίες την εργατική ειρήνη μπήκαν στο χρονοντούλαπο της ιστορίας και ότι από τώρα και στο εξής θα επιβάλλουν αυτοί τους όρους τους. Δεν ψήφισαν την αύξηση στον Φ.Π.Α. για να υποχρεώσουν εκβιαστικά την κυβέρνηση να ζητήσει από το συνδικαλιστικό κίνημα νέες παραχωρήσεις που θα αγγίζουν παραδοσιακά θεσμικά ωφελήματα.

Η συμπεριφορά αυτή ανησύχησε και έθεσε σε συναγερμό το συνδικαλιστικό κίνημα και τους εργαζόμενους. Στο πρώτο στάδιο δεν παρασύρθηκαν από την πρόκληση παρά το ότι δημιουργήθηκαν συνθήκες σύγκρουσης. Τώρα διεξάγεται διάλογος για το Β΄ Πακέτο μέτρων όπως έχει βαφτιστεί. Έγιναν προτάσεις που αγγίζουν τα όρια και τις ευαισθησίες των εργαζομένων. Η συμπεριφορά των συντεχνιών είναι από τη μια επιφυλακτική και από την άλλη υπεύθυνη προκειμένου να εξαντληθούν όλα τα περιθώρια περαιτέρω συνεισφοράς νοουμένου ότι και ο πλούτος θα συμβάλει ουσιαστικά.

Μια τελική προσπάθεια το αποτέλεσμα της οποίας πρέπει να διασφαλισθεί ότι θα γίνει αποδεκτή από όλους. Διαφορετικά θα επιβεβαιωθούν οι ανησυχίες ότι οι εργασιακές σχέσεις βρίσκονται σε κίνδυνο. Σε τέτοια περίπτωση η ευθύνη θα βαρύνει αποκλειστικά αυτούς που δεν υπολογίζουν το κόστος προκειμένου να πετύχουν το στόχο τους για απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων.

Οι εργαζόμενοι στην Κύπρο δεν θα αποδεχτούν να μετατραπούν σε εμπόρευμα ούτε να επανέλθουν στις συνθήκες εργασίας του Μεσαίωνα. Θα διαφυλάξουν την ενότητα τους και θα προστατεύουν τις συλλογικές τους συμβάσεις, την Κοινωνική τους Ασφάλιση, τον Τιμάρημο και τα άλλα οφέληματα που κερδίθηκαν με αγώνες. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις υπεύθυνα θα τους καθοδηγήσουν, την ώρα που πρέπει και με τον κατάλληλο τρόπο για να το πετύχουν.

Για ακόμα μια φορά τονίζουμε ότι δεν είναι ώρα των συγκρούσεων αλλά ούτε και η ευκαιρία για να πλήξουμε τους εργαζόμενους και να ακυρώσουμε τον ρόλο του συνδικαλιστικού κινήματος.

Αντώνης Νεοφύτου
Γενικός Γραμματέας
ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ